

Exekuční uspokojení pohledávek srážkami ze mzdy pro rok 2017

Jako každý rok, i od 1. 1. 2017, došlo k úpravě nezabavitelného minima,^[1] které pozměňuje výši srážek ze mzdy a dalších příjmů, se kterými se zachází jako se mzdou. V praxi je spoléháno spíše než na vlastní znalosti na užívané počítačové programy pro zpracování mezd nebo na internetové kalkulačky, které však nemusí být zárukou správnosti výpočtů, ani nemusejí postihovat všechny možné případy. Bude proto užitečné přiblížit resp. zopakovat i problematiku pořadí srážek ze mzdy a poměrného uspokojování pohledávek, samozřejmě na pozadí změn nezabavitelného minima a dalších parametrů pro srážky od 1. 1. 2017 a především na příkladech.

V praxi se však mohou vyskytnout i mnohem složitější případy, než uvádíme. Vyskytnou-li se v praxi nejasnosti, je třeba žádat o pomoc soud nebo (soudního) exekutora. Požádá-li o to plátce mzdy (zaměstnavatel), oprávněný (věřitel) nebo povinný (dlužník), určí podle ust. § 288 o.s.ř. soud, jaká částka má být v příslušném výplatním období ze mzdy povinného sražena, a je-li více oprávněných, kolik z ní připadne na každého z nich. S poukazem na ust. § 60 exekučního řádu by měl potřebnou konzultaci poskytnout i úřad (soudního) exekutora.

Nejprve zákonné odvody, pak exekuce

Pořadí srážek ze mzdy je upraveno v ust. § 149 zákoníku práce. (Srážky ze mzdy smějí být podle ust. § 148 odst. 2 zákoníku práce provedeny jen za podmínek stanovených v úpravě výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy v o. s. ř.; těmito podmínkami se řídí u pohledávek, pro které byl soudem, soudním exekutorem, správcem daně nebo orgánem správního úřadu, jiného státního orgánu nebo orgánu územního samosprávného celku nařízen výkon rozhodnutí, pořadí jednotlivých pohledávek.)

Výpočtový vzorec pro exekuční srážky určuje o. s. ř. a k němu vydané prováděcí nařízení vlády (č. [595/2006](#) Sb.). Podle tohoto vzorce je v závislosti na výši životního minima jednotlivce a stanoveného normativu nákladů na bydlení. Uvedené předpisy pak ještě určují částku, nad kterou naopak může být zbytek čisté mzdy (povinného dlužníka) postižen bez omezení a v rozmezí těchto částek stanoví princip postihu čisté mzdy povinného, a to jen maximálně z jedné třetiny vypočtené částky resp. ze dvou třetin, pokud jde o uspokojení přednostních pohledávek.

Pokud jde o exekuční srážky, pak se pořadí pohledávek ve smyslu ust. § 280 odst. 3 o. s. ř., kdy bylo plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně.

Jsou-li srážky ze mzdy prováděny k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se podle ust. § 280 odst. 1 o.s.ř. jednotlivé pohledávky z první třetiny zbytku čisté mzdy podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní. Přednostní pohledávky mají totiž prioritní povahu jen ve druhé třetině. Jestliže ta k uspokojení nestačí, uspokojují se ještě z první třetiny, a to spolu s ostatními pohledávkami, avšak už jen podle svého pořadí.

Dochází-li ke srážkám z druhé třetiny zbytku čisté mzdy, uspokojí se z ní podle ust. § 280 odst. 2 o.s.ř. bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí ostatní

přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

Nejprve pro osvěžení parametrů pro rok 2017 příklad jednoduché exekuce: Vůči svobodnému zaměstnanci bez vyživovacích povinností, jehož hrubá mzda činí 25 500 Kč, je tedy vedena exekuce srážkami ze mzdy pro nepřednostní pohledávku (nesplacenou půjčku) ve výši 200 000 Kč. Exekuce se provádí z čisté mzdy, proto je třeba ji nejprve vypočítat a poté z ní provést srážky. Z hrubé mzdy je sráženo zdravotní pojištění ve výši 4,5 %, což je 1 147,50 Kč, po zaokrouhlení 1 148 Kč; sociální pojištění ve výši 6,5 %, což je 1 657,50 Kč, po zaokrouhlení 1 658 Kč. Superhrubá mzda činí 34 170 Kč, po zaokrouhlení na celá sta korun nahoru 34 200 (25 500 x 1,34, když ke hrubé mzdě (1,0 čili 100 %) připočteme zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 % čili 0,09) a sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (25 % čili 0,25)). Daň z příjmu fyzických osob resp. záloha na ni činí 3 060 Kč (15 % ze superhrubé mzdy 34 200 Kč - měsíční sleva na dani 2 070 Kč). Čistá mzda zaměstnance tedy činí 19 634 Kč (hrubá mzda 25 500 Kč - zdravotní pojištění 1 148 Kč - sociální pojištění 1 658 Kč - záloha na daň z příjmů 3 060 Kč). Nezabavitelná (základní) částka na povinného činí 6 154,67 Kč, zaokrouhleno na 6 155 Kč. Po odečtení této nezabavitelné částky od čisté mzdy 19 634 činí zbytek čisté mzdy 13 479 Kč. Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9 232 Kč, z čehož jedna třetina činí 3 077 Kč a ještě zbude 1 Kč. Pro uspokojení nepřednostní pohledávky se použije jedna třetina (zbytku čisté mzdy) 3 077 Kč a celý zbytek čisté mzdy nad 13 634 Kč (čili 13 634 - 9 232) tedy 4 247 Kč. Měsíční srážka ze mzdy tak činí 7 324 Kč (3 077 Kč + 4 247 Kč). Zaměstnanci zůstane (základní) nezabavitelná částka 6 155 Kč, dvě třetiny (zbytku čisté mzdy), t.j. 2 x 3 077 Kč čili 6 154 Kč, a zbytek 1 Kč, takže celkem bude zaměstnanci vyplaceno 12 310 Kč.

Příklad uspokojení pohledávek podle jejich pořadí:[2]

Zaměstnanci, který je podruhé ženatý, aniž by ve druhém manželství zplodil potomka, a má příjem 20 520 Kč čistého za měsíc, je na dítě z prvního manželství na základě nařízeného výkonu rozhodnutí (exekuce) sráženo výživné ve výši 5500 Kč měsíčně. Nadto 2. kalendářního dne v měsíci byl zaměstnavateli nově doručen exekuční příkaz (finančního úřadu), na jehož základě má být sráženo k uspokojení přednostní (daňové) pohledávky (ve výši 90 000 Kč) a 10. kalendářního dne v měsíci exekuční příkaz (soudního exekutora), na jehož základě má být sráženo k uspokojení nepřednostní pohledávky (nesplaceného úvěru ve výši 70 000 Kč).

Nezabavitelná (základní) částka na povinného činí 6 154,67 Kč na osobu povinného a 1 538,67 Kč na manželku, tedy celkem po zaokrouhlení 7 694 Kč. Po odečtení této nezabavitelné částky od čisté mzdy (20 520 Kč) činí zbytek čisté mzdy 12 826 Kč. Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9 232 Kč, z čehož jedna třetina činí 3 077 Kč (přičemž zbude 1 Kč). Zbývá 3 594 Kč (12 826 - 9 232), které lze srazit bez omezení.

Jedna (a to 2.) třetina zbytku čisté mzdy 3 077 Kč se použije (bez zřetele na to jaké má pořadí) na uspokojení (přednostní) pohledávky výživného (které má v rámci přednostních pohledávek absolutní přednost - proto na další přednostní pohledávku z této třetiny ničeho nezbude), potřebný zbytek do částky 5 500 Kč čili 2 423 Kč se použije (doplní) z částky, kterou lze srazit bez omezení (3 594 Kč). A z té zbude ještě 1 171 Kč (3 594 - 2 423).

Další (a to 1.) třetina zbytku čisté mzdy 3 077 Kč a další část (zbytek) z částky, kterou lze srazit bez omezení, tedy z 3 594 Kč, čili 1 171 Kč, se použije na úhradu (přednostní daňové) pohledávky, která získala dřívější pořadí. (Uspokojování nepřednostní pohledávky musí počkat do doby, než bude

realizována exekuce pro pohledávku přednostní.)

Na výživné tak bude sraženo 5 500 Kč (3 077 + 2 423), na přednostní daňovou pohledávku 4 248 Kč (3 077 + 1 171). Zaměstnanci bude vyplaceno 10 772 Kč (7 694 + 3 077 + 1).

Příklad poměrného uspokojení pohledávek:[3]

Představme si, že shodou okolností byly zaměstnavateli, v případě (příkladu) jako je ten předchozí, doručeny (oba) dva exekuční příkazy pro přednostní (daňovou) i nepřednostní (soukromoprávní) pohledávku téhož dne, přičemž vedle toho je zaměstnanci sráženo pro exekuci na výživné, jak bylo uvedeno. Pohledávka výživného ve výši 5500 Kč bude znovu uhrazena z 2. třetiny zbytku čisté mzdy a částky, nad kterou lze srážet bez omezení. Na úhradu obou dalších exekučně vymáhaných pohledávek (přednostní pohledávky 90 000 Kč a nepřednostní 70 000 Kč) bude použita 1. třetina zbytku čisté mzdy – pohledávky budou uspokojeny poměrně, protože mají stejné pořadí a při uspokojování z 1. třetiny zbytku čisté mzdy není (přednostní nebo nepřednostní) povaha pohledávky rozhodná. $90\,000\text{ Kč} + 70\,000\text{ Kč} = 160\,000\text{ Kč}$; poměrné číslo stanovíme podílem částky 3 077 Kč a částky 160 000 Kč, což je 0,0192312; poměrným číslem vynásobíme částky obou pohledávek a dostaneme částky 1 730,808 Kč pro přednostní pohledávku 90 000 Kč a 1 346,184 Kč pro nepřednostní pohledávku 70 000 Kč. Na úhradu nepřednostní pohledávky tak bude použito (z 1. třetiny zbytku čisté mzdy) částky 1 346 Kč. Na úhradu přednostní pohledávky bude použito (z 1. třetiny) částky 1 731 Kč a část (zbytek) částky, nad kterou lze srážet bez omezení.

Na výživné tak bude sraženo 5500 Kč (3 077 + 2 423), na daňový dluh 2 902 Kč (1 731 + 1 171) a na soukromoprávní dluh 1 346 Kč. Zaměstnanci bude vyplaceno 10 772 Kč (7 694 + 3 077 + 1).

Adolf Maulwurf

[1] Nové (nižší) nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při srážkách ze mzdy pro rok 2017, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Převzat od Richarda W. Fettera a Měšec.cz, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Převzat od Richarda W. Fettera a Měšec.cz, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)